

Kapitlet har egentligen 51 verser, men perikopen har brutits efter 46 verser. Därmed har slutorden i vår text blivit som en rubrik och sätts in i veckans tema om kallelser.

1. De båda lärjungarna följde efter Jesus

a) Ordet följa är ett stickord. Det förekommer sex gånger.

Johannes döparen hade många lärjungar. En av dessa var Andreas (den andre sannolikt författaren.) Det betyder att de hade en längtan i sina liv att leva tillsammans med Gud. De ville att deras liv skulle bli sådana som Gud hade tänkt.

b) Det råder knappast någon tvekan om att många människor vill följa Guds väg. Samtidigt är människor i allmänhet otrygga och osäkra och har svårt att lita på andra. Att vara lärjunge (hebreiska talmidim) betyder i den judiska miljön att helt förlita sig på sin läromästare och låta denne ta ansvaret för mitt liv. I vår tid låter detta oerhört. Kanske har vår välfärd lurat oss att tro att vi ska kunna klara oss själva. Kan det vara en förklaring till att också vår kristendom fått den profilen?

c) Många kristna har lärt sig att följa Jesus på sina egna villkor. Det gör efterföljelsen antingen självisk eller obefintlig eftersom man följer sig själv. Eller också mycket tung och svår, eftersom man får gå i egen kraft. I den sanna omvändelsen ligger en stor befrielse. I den tar Jesus själv ansvar för ditt liv.

2. Andreas sa: Vi har funnit Messias

a) Det går inte att se hur väl Andreas och Johannes kände till Jesus innan de blev lärjungar. De kände till Jesus. Hade hört talas om honom, men den här eftermiddagen hände något stort. Andreas förstår vem Jesus är. Detta är markerat i texten genom det hebreiska Messias. Det är den GT:liga föreställningen om Messias som förverkligas.

b) De frågade Jesus: Var bor du? Det grekiska ordet *meno* betyder bo eller stanna hos, och eftersom samma ord upprepas i versen efter, ”de stannade hos honom den dagen”, är det troligt att författaren vill betona att de förblev hos Jesus. Det gäller inte bara att kallas till att vara lärjunge. Det gäller att förbli en sådan.

c) (Vi talar ofta ensidigt om att vi blir barn/son/tjänare i Guds familj.) *En lärjunge har tagits in i Jesu hushåll (oikos).* Det betyder att Han är nära oss.

3. Jesus sa till Filippos: ”Följ mig”

a) Detta är en grundsanning. Jesus väljer själv ut och kallar sina lärjungar. Återigen krockar våra västerländska värderingar med Guds. Människor tycker sig ha rätten att kalla sig kristna. I synnerhet om de är döpta och konfirmerade. Men som vi redan konstaterat går det själviska livet knappast att kombinera med lärjungaskap. I bibliskt lärjungaskap är det Jesus Kristus som bestämmer värden och normer alldeles från början.

b) Betyder det då ingenting att vi är döpta eller konfirmerade? Självklart betyder det att vi kallats att vara lärjungar. ”Gud vill att alla ska bli frälsta och komma till insikt om sanningen.” Så långt är det inga problem. Men dopet och konfirmationen betyder inte nödvändigtvis att människor är lärjungar. Det är här Kyrkan och Värnamo församling måste ta det sitt ansvar. ”Gå ut och gör alla folk till lärjungar ...”

c) Än idag kallar Jesus människor till efterföljelse.

Inledning: Johannes döparens kallelse var att peka ut den Messias ”som skulle komma” och som döper i Helig Ande. Det var till honom folket skulle gå. Ordet ”följa” är ett stickord i veckans evangelium. Det förekommer sex gånger.

1. Nästa dag stod Johannes där *igen* med två av sina lärjungar

a) Johannes döparen hade många lärjungar. En av dessa var Andreas (den andre sannolikt författaren.) De var inte kristna, men de hade en längtan i sina liv att leva tillsammans med Gud. De ville att deras liv skulle bli sådana som Gud hade tänkt.

b) Människor har en längtan efter Gud. De vet inombords att han är. De har viss kunskap och vet att de är skyldiga att hålla sig till honom och de regler som gäller för våra liv. Men den är fördunklad genom synden. Människor är otrygga och osäkra och har svårt att lita på andra. Därför blir deras gudslängtan perverterad. Den blir religiös, självisk och får dem att missa målet.

c) Se Guds Lamm som tar bort världens synder. Han är den som döper i Helig Ande, se förra söndagens predikan. Det är inte bara människorna som längtar efter Gud. Gud längtar också efter människorna, han står fast vid sitt förbund och gör det möjligt för oss att följa honom.

2. De såg var han bodde *och stannade hos honom*

a) Det grekiska ordet *meno* betyder bo eller stanna hos, och eftersom samma ord upprepas i versen efter, ”de stannade hos honom den dagen”, är det troligt att författaren vill betona att de förblev hos Jesus. De kom att ingå i hans hushåll.

b) Människor tycker sig ha rätten att kalla sig kristna. I synnerhet om de är döpta och konfirmerade. De döptes in i Guds hushåll, men med en perverterad gudslängtan går knappast att kombinera med lärjungaskap. Kallelsen innebär att vi stannar hos Jesus. I bibliskt lärjungaskap är det Jesus Kristus som bestämmer värden och normer alldeles från början.

c) Evangeliet handlar om allt det goda Gud har gjort för oss, men alltför sällan talar vi om att ta emot Guds gåva. Är det nödvändigt? Hur går det till? Vad gäller ur ett mänskligt perspektiv? Vi kan inte döpa oss själva i den Helige Ande men vi kan följa med Jesus hem och vi kan stanna hos honom.

3. Andreas tog med Simon Petrus *till Jesus*

a) Lärjungarna kom att ingå i Jesu hushåll. Det är hans hushåll och där är han efter sin himmelfärd Herren. Han har bara ett hushåll och vi ingår i samma hushåll som alla andra som har kommit till och stannat hos honom.

b) Många lever fortfarande i sitt eget hushåll. Kanske försöker de följa Jesus på sina egna villkor. Det gör efterföljelsen antingen självisk eller obefintlig eftersom man i grund följer sig själv. Eller också mycket tung och svår, eftersom man får gå i egen kraft. I den sanna omvändelsen ligger en stor befrielse. I den tar Jesus själv ansvar för ditt liv.

c) Vår kallelse är att bjuda hem nya människor till det som är vårt gemensamma eller rättare sagt Jesu hushåll.

Avslutning: Johannes döparens kallelse var att peka ut den Messias ”som skulle komma” och som döper i Helig Ande. Det var till honom folket skulle gå. Är det möjligt? Kan människor följa Jesus? Kom och se.

Guds Rike eller Herravälde finns inte i GT, utan först i senare judendom. Tron utvecklades i stadier. Först tänkte man att efterföljaren till David skulle vara redskapet. Senare tänkte man att Gud själv skulle återlösa världen och regera från templet genom sina präster. Inget av detta skedde och tron kom att förläggas i framtiden. Det var denna tanke som var förhärskande under Jesu tid.

Jesus knöt ofta an till Guds rike, grekiska *basileia tou Theou*. Det finns skäl att förstå det som en grundtanke hos Jesus som förklarar hans uppdrag. Men här finns skillnader; först är det här och nu, både framtid och nutid, sedan är det knutet till hans egen person. Jesus inleder sin gärning med oret: Guds rike är här, och i Luk 17:21 säger han att det är mitt ibland oss. Men det finns en spänning mellan framtid och nutid och Jesus lär sina lärjungar att be: tillkomme ditt rike. Detta uppfattas som ett intellektuellt problem bland exegeterna av samma slag som förståelsen av Bergspredikan och dess etik. Dagens forskare menar dock att problemet ska knytas till Jesu person och därför inte ska lösas. Det är en spänning som ska finnas.

Denna spänning visar sig särskilt i kampen mot det onda. Varje gång Jesus möter det onda och övervinner det blir Guds rike synligt. Det må vara smärta, personliga misslyckande, brutna relationer, sjukdom, lidande eller död. När Jesus på detta sätt verkar politiskt (det nya paradigmet utmanar alla politiska system). Att be tillkomme ditt rike är i den meningen en politisk handling. Här var de skriftlärde och romarna mer klarsynta än lärjungarna själva. Det var genom sitt offentliga agerande som Jesus korsfästes, men också så Guds rike kom till de "sjuka". På detta sätt regerar Gud genom Jesus Kristus och hans lärjungar.

Guds rike kommer att komma, därför att det redan har kommit!

"Even rejection, the cross and sin are not insuperable to God. Even the enemies of the kingdom are at the service of the kingdom."¹

Ordet lärjunge begränsas inte till de tolv, även om dessa är prototypen, urcellen för Kyrkan.² De lärjungar som levde i Syrien kom därmed att inkluderas i skaran runt Jesus, grekiska *ekklesia*. Den här sammanlänkningen finns redan i ordet Gör alla folk till lärjungar,

In other words, the followers of the earthly Jesus into what they themselves are: disciples. In the final analysis, therefore, there is, for Matthew, no break, no discontinuity between the history of Jesus and the era of the church. The community of the believers of Matthew's time does not constitute a new period in the economy of salvation.³

Det betyder också att det inte finns någon tid mellan Jesus och hans efterföljare. Vi tas in i samma krets som de första lärjungar och vi blir genom tron samtida med dem. Detta är kärnan i Matteusevangeliet. På detta sätt blir vi också jorden salt, världens ljus och Guds barn. Allt som Matteus förmedlade är förmedlat till oss. Jesu undervisning riktar sig nu till oss. Vi som lever idag är intagna i den första lärjungaskaran. Vi är därmed också syskon med varandra. Varje lärjunge följer Jesus och gör det tillsammans med de andra lärjungarna. Vi utgör en kropp annars är vi alls inga lärjungar.

¹ Boff, L i Bosch, sid 35

² Bosch, sid 74

³ Bosch, sid 74